

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **M.K.H. , IČO ...**
sídlem ...
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Zálišem
sídlem Nádražní nám. 299/8, 353 01 Mariánské Lázně

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 14096 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2018, č.j. 3636-4/2018-900000-316

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce je podle celních orgánů vinen tím, že jako provozovatel bistra „B.“ na adrese Z. 2111, T., neodeslal datovou zprávu správci daně s údaji o evidované tržbě přijaté dne 18. 7. 2017 nejpozději v čase 15:00 hod. při přijetí tržby za zboží – 1x jídlo-hranolky a 2x nápoj-voda v částce ve výši 60 Kč od pracovníků celního úřadu a nevystavil dne 18. 7. 2017

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nejpozději v čase 15:00 hod. řádnou účtenku na přijatou tržbu odpovídající provedené platbě ze strany pracovníků celního úřadu v částce ve výši 60 Kč při přijetí tržby za zboží při přijetí tržby za zboží - 1x jídlo-hranolky a 2x nápoj-voda, tedy jako poplatník, nejpozději při uskutečnění evidované tržby v rozporu s § 18 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci tržeb“), nezaslal datovou zprávou údaje o evidovaných tržbách správci daně a nevystavil účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne, čímž se dopustil v souběhu přestupků na úseku evidence tržeb podle § 29 odst. 1 písm. a) a b) téhož zákona, za což mu byl uložen podle § 29 odst. 2 písm. a) zákona o evidenci tržeb a § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), úhrnný správní trest pokuty ve výši 20 000 Kč [rozhodnutí Celního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 13. 11. 2017, č.j. 64692-14/2017-600000-12, ve spojení s rozhodnutím Generálního ředitelství cel ze dne 16. 3. 2018, č.j. 3636-4/2018-900000-316].

Žaloba

2. Žalobce považuje za zcela nesprávnou argumentaci žalovaného označující za účelové jeho námitky, že je vietnamské národnosti, tedy nerozumí českému jazyku a při probíhajícím šetření na místě nerozuměl tomu, co se přesně děje, čímž byla významně omezena jeho procesní práva. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovozuje, že tím, že žalobce podepsal protokol o místním šetření, stvrdil, že tomuto protokolu i poučením rozuměl a tedy nebylo třeba jakéhokoli tlumočení. Tento argument je zcela absurdní, neboť pokud žalobce nerozumí českému jazyku, pak zcela logicky nevěděl, co podepisuje, a protokol podepsal v domněnku, že jej zkrátka podepsat musí. Z výpovědí osob provádějících šetření přitom zcela zjevně vyplynulo, že žalobcova schopnost rozumět českému jazyku je přinejmenším významně snížena. Svědkyně V. uvedla, že se „snažil mluvit česky“, a svědkyně E. uvedla, že „hovořil lámanou češtinou, v jednoduchých větách, bez skloňování – dvou až tříslavných vyjadřování“. Tvzení žalovaného, že potřeba tlumočnicka ze skutkového děje nevyplynula a žalobce celou dobu jednal česky, je tak velmi zkreslená. Žalobce se zde dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č.j. 2 Afs 36/2007-86.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že to měl být žalobce, jenž měl v průběhu místního šetření vyslovit formuli, že neovládá češtinu a tedy požaduje přítomnost tlumočnicka. Je však evidentní, že tato skutečnost byla kontrolujícím osobám zjevná, naopak je diskutabilní, zda je žalobce schopen tento požadavek v českém jazyce formulovat. Zcela alarmující je pak skutečnost, že osoby provádějící místní šetření navzdory zjevným pochybnostem o jazykové vybavenosti žalobce jej o právu na tlumočnicka dle § 76 odst. 3 daňového řádu ani náznakem nepoučily a schopnost žalobce rozumět českému jazyku si samy bez jakéhokoli zdůvodnění subjektivně vyhodnotily tak, že žalobce rozumí dostatečně. Při úředním styku s osobou, u níž jsou zjevné pochybnosti, zda rozumí českému jazyku, je přitom dán minimální požadavek poučovací povinnosti dle § 6 odst. 3 daňového řádu spočívající v poučení o právu na tlumočnicka. V daném případě však k takovému poučení ani v náznaku nedošlo. Žalovaný v napadeném rozhodnutí argumentuje tím, že žalobce provozuje delší dobu hostinskou živnost. Tato skutečnost však nijak přímo neosvědčuje znalosti žalobce v oblasti českého jazyka, hostinskou živnost lze provozovat se zcela minimálními znalostmi jazyka, zatímco místní šetření v rámci daňového řádu je sofistikovaný proces mající zvláštní právní terminologii a je i pro rodilého mluvčího obtížné do důsledků pochopit jeho význam. Stejně tak je zcela irrelevantní argumentace žalovaného, že znalost žalobce je osvědčena tím, že je poučen o

právních předpisech souvisejících s jeho podnikáním. Skutečnost, že je žalobce poučen (v libovolném jazyce) o tom, jaké povinnosti musí plnit dle různých právních předpisů ČR, nemá v dané věci jakýkoliv význam, neboť to neznamená, že by danou právní normu žalobce studoval v českém jazyce. Organizace podporující export a investice v ČR zpracovávají pro cizí státní příslušníky celou řadu publikací, jimiž se mohou cizinci seznámit s pravidly pro podnikání v ČR ve svém rodném jazyce. Argument žalovaného je tak účelový a nemá jakoukoli oporu ve shromážděných podkladech. Poměrně bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu, na niž žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje, ve skutečnosti jednoznačně potvrzuje argumentaci žalobce, že pokud mělo být zachováno jeho právo na tlumočníka, tak měl být o tomto právu dostatečně poučen. Lze tak uzavřít, že bylo porušeno právo žalobce na tlumočníka, kdy ačkoli ze skutkového děje vyplynulo, že žalobce neovládá v dostatečné míře český jazyk, nebyl poučen o právu na tlumočníka a jazyková nezpůsobilost žalobce byla osobami provádějícími šetření na místě ignorována, což mu znemožnilo uplatnit jeho procesní práva.

4. Žalobce ve svém odvolání napadl i věrohodnost a důkazní hodnotu skutečností uvedených v protokolu o místním šetření. Žalovaný a správní orgán prvního stupně na jakkoli přesvědčivé dokazování zcela rezignovali a veškeré dokazování *de facto* postavili na vyjádřeních osob provádějících místní šetření, kdy jediným nezpochybnitelným podkladem pro vydání rozhodnutí je účtenka, kterou žalobce těmto osobám vydal. Z této účtenky však plyne toliko, že žalobce zaregistroval tržbu za dvě vody a hranolky v 15:09 dne 18. 7. 2017. Osoby provádějící místní šetření přitom měly řadu možností opatřit si další podklady, měly možnost vyhotovit zvukový a obrazový záznam místního šetření nebo přizvat k tomuto úkonu nezúčastněnou osobu. Klíčové skutečnosti, tedy průběh místního šetření, popis skutkového děje a především čas, kdy měla nejpozději vzniknout žalobci povinnost zaregistrovat platbu a vydat účtenku, a stejně tak, zda k vydání účtenky došlo až poté, co se osoby provádějící místní šetření prokázaly, mají být prokázány toliko záznamem o místním šetření a výpověďmi osob provádějícími místní šetření. Na uvedenou argumentaci žalovaný v napadeném rozhodnutí reaguje poukázáním na charakter záznamu o místním šetření coby veřejné listiny a dále na obecnou důvěryhodnost úředních osob, tedy dovozuje, že tvrzení osob provádějících místní šetření má bez dalšího vyšší důvěryhodnost než tvrzení jakékoli soukromé fyzické osoby a dále že je povinností žalobce vyvracet svou vinu. V této souvislosti žalobce upozorňuje, že ačkoli lze úřední osoby v obecné rovině označit za nepodjaté, neznamená to, že by jejich výpovědi měly vyšší důkazní hodnotu než jiné výpovědi. Z pohledu důkazní situace zde proti sobě stojí svědecké výpovědi osob vykonávajících místní šetření proti vyjádření žalobce. Důvěryhodnost osob provádějících místní šetření je však značně narušena rozporů mezi těmito výpověďmi.
5. Poukaz žalovaného na zvýšenou důkazní hodnotu záznamu o místním šetření coby veřejné listiny lze považovat za popření zásady presumpce neviny. Je nutné mít na paměti, že se nelze při dokazování ve správním řízení spoléhat na jediný listinný důkaz, jež vydal správní orgán, který vede správní řízení.
6. Žalobce ve svém odvolání zpochybnil časovou prodlevu mezi převzetím peněz (tržby) údajně v 15:00 a zaregistrováním tržby a s tím spojeným vydáním účtenky zákazníkovi údajně v 15:09. Žalobce nezpochybňuje čas zaregistrování platby, avšak trvá na pochybnostech ohledně času převzetí peněz (tržby) a dále přiměřenosti této časové prodlevy vzhledem k posouzení naplnění skutkových podstat přestupků. Předně je nutné upozornit, že z výpovědí osob provádějících místní šetření vyplynulo, že stanovení

jednotlivých časů má probíhat odhadem za použití časomíry na mobilním telefonu připojeném na internet. Časomíra daného telefonu není přímo synchronizována s časomírou, kterou užívá systém EET, což samo o sobě může způsobit odchylky. Osoby, jež prováděly místní šetření, rovněž uvedly, že vzhledem k metodickému postupu při místním šetření jsou jednotlivé časy uváděny odhadem a připustily odchylku 1-2 minuty a svědkyně E. posléze dokonce připustila odchylku 5 minut. To vnáší zásadní pochybnosti do časové posloupnosti a zpochybňuje uvedený čas provedení platby, který se tak dle vyjádření svědkyně pohybuje mezi 15:00 – 15:05. Dále je nutné upozornit na rozpory ve výpovědích osob, jež prováděly místní šetření, které se sice mohou na první pohled zdát marginálními, avšak vzhledem k důrazu na přesné určení průběhu děje v průběhu devíti minut jsou zcela zásadní. Svědkyně E. uvedla, že k platbě za služby mělo dojít někdy v průběhu přípravy hranolek a ihned poté, co byly hranolky převzaty a situace se jí nejevila tak, že by mělo dojít k vydání účtenky, se prokázala služebním průkazem. Naproti tomu svědkyně V. uvedla, že k platbě mělo dojít ihned poté, co dal žalobce fritovat hranolky, poté se měla posadit ke stolu, vypít 0,5 litru vody a se měla prokázat služebním průkazem a požadovat vydání účtenky. Tento rozpor mezi výpověďmi svědkyň E. a V. rovněž vnáší pochybnosti do časové posloupnosti uvedené v protokolu o místním šetření. Předmětný devítiminutový interval, jímž mělo dojít k naplnění skutkových podstat přestupků, které jsou kladeny žalobci za vinu, je tak velmi orientační, nepřesný, snadno zpochybnitelný a zakládá se toliko na subjektivních pocitech osob provádějících místní šetření.

7. Žalobce ve svém odvolání rovněž zpochybnil, že by k vydání účtenky došlo poté, co se osoby provádějící místní šetření prokázaly služebním průkazem. To, zda došlo k porušení povinnosti podnikatele vydat spotřebiteli účtenku, nelze ovšem posuzovat tak, že by splnění této povinnosti spočívalo ve vystavení účtenky rychleji, než se úřední osoba stihne prokázat služebním průkazem. Zákon o evidenci tržeb neuvádí konkrétní přiměřený časový interval, ve kterém by mělo dojít k vydání účtenky od převzetí platby, a tento interval se v různých provozech může dle provozních možností lišit. Každopádně by bylo přehnaným formalismem tento interval počítat v rádech jednotlivých minut, zvláště za situace, kdy faktické možnosti kontrolního orgánu neumožňují vést o takto krátkých časových úsecích spolehlivé záznamy.
8. S ohledem na uvedené skutečnosti má žalobce za to, že v průběhu řízení došlo k omezení jeho procesních práv, byl nedostatečně zjištěn skutkový stav, který spočívá toliko na subjektivním hodnocení skutkového děje osobami provádějícími místní šetření, což má za následek nesprávné právní posouzení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Ve vyjádření k žalobě žalovaný – vzhledem k tomu, že žalobce uplatňuje žalobní námitky obdobné odvolacím námitkám – jednak odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a jednak se k žalobním námitkám blíže vyjádřil.
10. K právu na tlumočníka žalovaný dále uvedl, že žalobce v České republice má živnostenské oprávnění pro hostinskou činnost od 10. 4. 2004 a od 19. 12. 2007 provozuje provozovnu, ve které proběhlo místní šetření. Při tomto druhu činnosti, při které je běžný kontakt se zákazníky, se kterými se musí dorozumět, a s přihlédnutím k dlouhé době, po kterou tuto činnost vykonává, nelze uvěřit žalobcovu tvrzení, že nebyl schopen zformulovat požadavek na tlumočníka, případně alespoň uvést, že nerozumí česky. Žalovaný nikdy netvrdil, že by žalobce hovořil plynule česky. Každopádně z průběhu řízení vyplynulo, že při probíhající místní šetření komunikoval „lámanou“ češtinou a rozuměl tomu, co na

něm osoby provádějící místní šetření požadovaly, a odpovídal na každý dotaz. Zároveň z protokolu o místním šetření i z protokolů o výpovědi svědků vyplývá, že žalobce byl poučen dle daňového řádu. Protokol o místním šetření žalobce vlastnoručně osmkrát podepsal včetně vyjádření, že poučení porozuměl a nemá k němu žádné výhrady. Žalovaný se naprosto ztotožňuje s názory obsaženými v rozsudcích Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2018, č.j. 30A 43/2017-66, a ze dne 20. 6. 2017, č.j. 57Af 7/2016-41, neboť možnost odvolávat souhlasy vyjádřené podpisem by v konečném důsledku mohla vést až ke zmaření výsledku různých druhů procesů aplikace práva. Žalobce v odvolání uvedl, „že je seznámen se ZoET a během své podnikatelské činnosti důsledně dodržuje ustanovení tohoto zákona, tj. že nejpozději při uskutečnění evidované tržby zasílá datovou zprávou údaje o evidované tržbě správci daně a vystavuje účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne“. I kdyby žalovaný přistoupil na argument, že žalobce měl k dispozici překlad zákona o evidenci tržeb či vycházel z nějaké publikace informující o povinnostech plynoucích z tohoto zákona, nic to nemění na situaci, že pokud by tyto povinnosti žalobce důsledně dodržoval, jak tvrdil v odvolání, proběhlo by místní šetření formou kontrolního nákupu zcela bez problémů a žádný protokol nemusel být sepisován. Místní šetření formou kontrolního nákupu totiž nelze považovat za „solistický děj mající zvláštní terminologii, jenž je obtížně pochopitelný i pro rodilé mluvčí“, neboť se jedná o běžný nákup zboží, který by v tomto případě vydáním účtenky obsahující požadované údaje skončil. Žalobce jistě byl schopen dát v průběhu místního šetření najevo, že nerozumí jazyku, což po něm lze na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č.j. 2 Afs 36/2007-86, spravedlivě požadovat. Žalovaný je přesvědčen, že nebyla porušena žalobcova procesní práva, neboť v průběhu místního šetření nevznikla pochybnost o tom, že žalobce dostatečně rozumí českému jazyku, když na dotazy odpovídal a na požadavky reagoval (např. předložil požadovaný průkaz o povolení k pobytu a výpis z živnostenského rejstříku). Vzhledem k tomu, že v průběhu řízení, byla potřeba přizvání tlumočníka zmíněna až v odvolání (v odporu proti příkazu není neznalost jednatelského jazyka vůbec zmíněna) a do té doby žalobce komunikoval v českém jazyce (také plná moc byla právnímu zástupci udělena v českém jazyce), jeví se tato námitka jako účelová.

11. K dokazování žalovaný dále uvedl, že protokoly o výpovědi svědků potvrdily skutečnosti uvedené v protokolu o místním šetření, nebyly ve vzájemném rozporu a objasnily průběh místního šetření. Žalobce kromě zpochybňování důkazů zajištěných žalovaným či prvoinstančním orgánem nepředložil žádné důkazy, které by podpořily jeho tvrzení. To, že žalovaný nepoužil při místním šetření obrazový či zvukový záznam, vyplývá z logiky věci, neboť ačkoliv dle § 60 odst. 2 daňového řádu může správce daně tyto záznamy pořídit, musí o této skutečnosti předem uvědomit osoby, které se tohoto úkonu účastní, což by jistě zmařilo možnost provést místní šetření formou kontrolního nákupu, jestliže by byl žalobce předem informován. Také přizvání nezúčastněné osoby se děje v případech, které stanoví zákon, což v tomto případě není vyžadováno a zároveň by bylo v praxi jen těžko realizovatelné, nehledě na to, že žalobce by pak stejně mohl zpochybňovat také její věrohodnost, jako to činí u osob, které prováděly místní šetření. Osoby provádějící místní šetření uvedly, že nemají k žalobci žádný vztah a jednaly v rámci výkonu svých služebních povinností. Na rozdíl od žalobce nejsou nijak motivovány na výsledku řízení. Vzhledem k tomu, že také judikatura obecně považuje policisty (což lze obdobně vztáhnout také na příslušníky Celní správy ČR) za věrohodné svědky, a v průběhu řízení nevyšla najevo žádná okolnost, která by prokázala opak, není důvod o jejich výpovědích pochybovat. Výpovědi osob, které prováděly místní šetření, nejsou ve vzájemném rozporu, ani v

rozporu s protokolem o místním šetření a liší se pouze v drobných nuancích.

12. K časové posloupnosti žalovaný dále uvedl, že osoby provádějící místní šetření se shodly na tom, že rozdíl proti času uvedenému v protokole o místním šetření mohl být cca 1 až 2 minuty; to, že svědkyně E. uvedla jako maximální možnou odchylku 5 minut, na tomto faktu nic nemění. Osoby provádějící místní šetření shodně uvedly, že seděly u stolu, čímž nechaly žalobci ještě nějaký časový prostor k vydání účtenky, k čemuž nedošlo. Rozdíl 9 minut není tak marginální, aby ho odůvodnilo např. rozdílné nastavení časomíry, zvláště pokud čas byl stanoven za pomoci elektronického zařízení připojeného k internetu. Zásadní však v tomto případě je skutečnost, že k vydání účtenky a zaevidování tržby došlo až poté, co se osoby provádějící místní šetření prokázaly služebním průkazem. Zákon o evidenci tržeb určil nejzazší lhůtu k zaslání datové zprávy o evidované tržbě i k vystavení účtenky: „nejpozději při uskutečnění evidované tržby“. Tato lhůta je osvětlena v důvodové zprávě k tomuto zákonu. Z výpovědi vyplývá, že žalobce převzal platbu (tedy realizoval tržbu) před vydáním hranolek (tedy před poskytnutím protiplnění), ale účtenku nevydal dokonce ani poté, co vydal hranolky (už v tomto případě by porušil povinnost včas zaevidovat tržbu a vystavit účtenku). Není proto zásadní, jak dlouhá byla prodleva mezi realizací tržby a prokázáním osob provádějících místní šetření služebním průkazem, když je zřejmé, že osoby provádějící místní šetření naopak žalobci ponechaly delší dobu, aby mohl splnit své zákonné povinnosti, tedy počkaly až do vydání hranolek (a ještě déle než vypily pití a bylo zřejmé, že se žalobce nechystá vydat účtenku), než přistoupily k seznámení žalobce se skutečností, že je prováděno místní šetření za účelem prověření plnění povinností při evidenci tržeb stanovených zákonem o evidenci tržeb. Žalovaný je přesvědčen, že pokud žalobce nezaevidoval tržbu a nevystavil účtenku před tím, než osoby provádějící místní šetření prokázaly svoji příslušnost k Celní správě ČR, nelze tvrdit, že dodatečným zaevidováním tržby a vystavením účtenky splnil řádně svoji povinnost, protože pokud by žalovaný přistoupil na tento argument, stalo by se místní šetření formou kontrolního nákupu neaplikovatelné, neboť by tímto jednáním byl zmařen účel tohoto institutu.

Replika

13. K vyjádření žalovaného podal žalobce repliku datovanou dne 25. 7. 2018 a došlou soudu dne 27. 7. 2018 (viz č.l. 53 až 55 soudního spisu).

Posouzení věci krajským soudem

14. Účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání.
15. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
16. Žaloba není důvodná.
17. Ustanovení § 18 odst. 1 zákona o evidenci tržeb stanovuje: *Poplatník je povinen nejpozději při uskutečnění evidované tržby a) zaslat datovou zprávou údaje o této evidované tržbě správci daně a b) vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne.*
18. Podle § 18 odst. 2 zákona o evidenci tržeb *uskutečněním evidované tržby je přijetí evidované tržby.*
19. Ustanovení § 29 odst. 1 zákona o evidenci tržeb stanovuje: *Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako osoba, která eviduje tržby, poruší povinnost a) zaslat datovou zprávou údaje o evidované tržbě správci daně, b) vystavit účtenku tomu, od koho*

evidovaná tržba plyne.

20. Soud zjistil, že dne 18. 7. 2017 provedla kontrolní skupina Celního úřadu pro Plzeňský kraj u žalobce místní šetření za účelem prověření plnění povinností při evidenci tržeb stanovených zákonem o evidenci tržeb (protokol o místním šetření ze dne 18. 7. 2017, č.j. 64692/2017-600000-61). Příkazem ze dne 6. 10. 2017, č.j. 64692-7/2017-600000-12, Celní úřad pro Plzeňský kraj shledal, že se žalobce dopustil v souběhu výše uvedených přestupků na úseku evidence tržeb podle § 29 odst. 1 písm. a) a b) zákona o evidenci tržeb, a uložil mu za to podle § 29 odst. 2 písm. b) zákona o evidenci tržeb úhrnný správní trest pokuta ve výši 20 000 Kč. Proti tomuto příkazu podal žalobce odpor. Dne 12. 2. 2018 Celní úřad pro Plzeňský kraj k věci jako svědkyně vyslechl příslušnice Celní správy České republiky S.V. a Mgr. N.E., členku a vedoucí kontrolní skupiny, která provedla výše uvedené místní šetření (protokoly o výpovědi svědka ze dne 12. 2. 2018, č.j. 6584-8/2018-600000-12 a č.j. 6584-9/2018-600000-12). Rozhodnutím ze dne 13. 11. 2017, č.j. 64692-14/2017-600000-12, Celní úřad pro Plzeňský kraj shledal, že se žalobce dopustil v souběhu výše uvedených přestupků na úseku evidence tržeb podle § 29 odst. 1 písm. a) a b) zákona o evidenci tržeb, a uložil mu za to podle § 29 odst. 2 písm. a) zákona o evidenci tržeb a § 41 odst. 1 zákona o přestupcích úhrnný správní trest pokuty ve výši 20 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobce odvolal. Rozhodnutím ze dne 16. 3. 2018, č.j. 3636-4/2018-900000-316, Generální ředitelství cel odvolání žalobce zamítlo a rozhodnutí Celního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 13. 11. 2017, č.j. 64692-14/2017-600000-12, potvrdilo.
21. V protokolu o místním šetření ze dne 18. 7. 2017, č.j. 64692/2017-600000-61, je uvedeno, že místní šetření bylo zahájeno v 15:00 hod. provedením kontrolního nákupu zboží. Po zaplacení nebyla kontrolní hlídce vydána účtenka v souladu s ustanovením ZoET, přestože bylo zboží určené ke konzumaci na místě. Následně došlo k prokázání totožnosti kontrolní hlídky služebním průkazem celní správy a následně byl provozovatel pan M.K.H. seznámen se zaměřením kontroly a poučen o svých právech a povinnostech. Provozovatel dále předložil požadované doklady (průkaz o povolení k pobytu a výpis z živnostenského rejstříku). Po prokázání kontrolní hlídky služebním průkazem došlo k dodatečnému vydání účtenky č. 1222, tato byla následně ověřena na daňovém portálu jako řádně zaevidovaná tržba. Následně provozovatel vypověděl, že k vydávání účtenek zákazníkům nedochází z časových důvodů a z důvodu toho, že je zákazníci nechtějí.
22. Svědkyně S.V., členka kontrolní skupiny, která provedla místní šetření, vypověděla, že osoby provádějící místní šetření si pořídily pití s hranolky, posadily se ke stolu a vypily si pití. Hranolky nekonzumovaly, ty vyhodily, takže nechaly prostor pro vydání účtenky, k čemuž nedošlo, a pak se prokázaly služebním průkazem. Kolegyně kontrolovala v pokladním zařízení, zda nedošlo jenom k vydání účtenky, a tím zjistila, že nebyla tržba ani zaevidována. Na doplňující otázky svědkyně S.V. odpověděla, že pan M.K.H. se snažil mluvit česky a rozuměl tomu, co po něm chtějí, že účtenka jim byla vydána až po té, co se prokázaly služebním průkazem, a že si myslí, že časové rozmezí mezi provedením kontrolního nákupu a vytištěnou účtenkou bylo z toho důvodu, že neměl v úmyslu jim účtenku vydat, o účtenku si musely říct. Na otázky zástupce obviněného svědkyně odpověděla, že obviněný se snažil s nimi mluvit česky a nebylo to tak, že by jim nerozuměl, že odpovídal na každý jejich dotaz a že normálně slovně odpovídal (viz protokol o výpovědi svědka ze dne 12. 2. 2018, č.j. 6584-8/2018-600000-12).
23. Svědkyně Mgr. N.E., vedoucí kontrolní skupiny, která provedla místní šetření, vypověděla, že osoby provádějící místní šetření si objednaly hranolky ke konzumaci na Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

místě a dvě vody. Ze strany obsluhy došlo k vydání vod a přípravě hranolek, které jim obsluhující dal přes výdejní pult. Mezi tím, než se připravily hranolky, osoby provádějící místní šetření zaplatily. Převzaly si hranolky a vody, posadily se ke stolu a ze strany provozovatele nebylo zřejmé, že by docházelo k nějakému vydání účtenky. Takže se vzápětí prokázaly služebním průkazem. Tím začalo jejich jednání s provozovatelem, že jim nevydal účtenku za provedený kontrolní nákup. Poučily ho, že je u něho prováděna kontrola v rámci elektronické evidence tržeb. Tam došlo k dodatečnému vytištění účtenky a v průběhu tohoto jednání požadovaly doklady a případ sepsaly. Také se zeptaly subjektu, z jakého důvodu nedošlo k vydání účtenky. Bylo jim ze strany subjektu sděleno, že nestíhá. Pak osoby provádějící místní šetření sepsaly a vytiskly protokol a seznámily s ním subjekt a on to podepsal. Na doplňující otázky svědkyně Mgr. N.E. odpověděla, že obviněný s nimi komunikoval lámanou češtinou, v jednoduchých větách, bez skloňování – dvou až tříslavně vyjadřování, že neměla pocit, že by jim nerozuměl, v okamžiku prokázání a seznámení s předmětem kontroly věděl, jak reagovat, tzn. odkýval jim to a vystavil jim hned účtenku, a že co si pamatuje, obviněný hned po objednání začal s přípravou hranolek, pak je zkasíroval, vydal hranolky a tím to z jeho strany skončilo. Na otázky zástupce obviněného svědkyně odpověděla, že obviněný jim poučení odkýval, takže vycházely z toho, že s tím souhlasí, což následně i podepsal, že vycházejí z předpokladu, že subjekt nemluví plynule česky, snaží se co nejvíce subjektu vysvětlit, o co se jedná a co bude následovat, že na otázku, proč nevydal účtenku, obviněný tenkrát řekl, že nestíhá z časových důvodů, a že na základě jeho sdělení zaznamenaly do protokolu důvod, z jakého nedošlo k vystavení účtenky (viz protokol o výpovědi svědka ze dne 12. 2. 2018, č.j. 6584-9/2018-600000-12).

24. Podle čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod *kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka.*
25. K právu na tlumočníka došel Nejvyšší správní soud k tomuto názoru: „Ze zákonné dikce článku 37 Listiny, upravujícího právo toho, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, je patrné, že toto právo nemůže být prosazeno pouhou nečinností stěžovatelky, ale naopak uskutečnění tohoto práva je podmíněno jejím výslovným projevem vůle. V projednávaném případě však stěžovatelka nenaplnila požadavek na ustanovení tlumočníka podle čl. 37 odst. 4 Listiny, neboť neprohlásila, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání.“ (rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č.j. 5 Azs 52/2004-45).
26. V usnesení ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. II ÚS 558/04, jímž odmítl ústavní stížnost proti uvedenému rozsudku kasačního soudu, vyjádřil Ústavní soud tento názor: *Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí shora citovaná ustanovení [= čl. 37 odst. 4 Listiny a § 18 odst. 2 věta první o. s. ř.] vyložil tak, že ustanovení tlumočníka není automatickým úkonem soudu v řízení s osobou, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, ale že je třeba, aby daná osoba projevila svou vůli, aby jí byl ustanoven tlumočník, resp. aby byla potřeba tlumočníka zjevná a v řízení sama vyplývala. Takto provedenou interpretaci neshledává Ústavní soud za vybočující z mezí ústavnosti. I Ústavní soud již ve své judikatuře konstatoval, že smyslem práva zakotveného uvedeným ustanovením Listiny je zajistit, aby účastník řízení, který neovládá jazyk, v němž řízení probíhá, tím nebyl znevýhodněn a mohl komunikovat se soudem v jazyce, kterému rozumí a kterým hovoří. Je však na daném účastníkovi řízení, aby prohlásil, že jazyku, v němž je tlumočeno, nerozumí, či v něm není schopen mluvit. (srov. analogicky např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 716/01, sp. zn. IV. ÚS 394/01, sp. zn. III. ÚS 326/2000 nebo sp. zn. II. ÚS 303/2000).“.*
27. V přezkoumávané věci žalobce v České republice má živnostenské oprávnění pro Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

hostinskou činnost od 10. 4. 2004 a od 19. 12. 2007 provozuje provozovnu, ve které proběhlo místní šetření. Žalobce potvrdil, že je seznámen se svými povinnostmi vyplývajícími z § 18 zákona o evidenci tržeb. Soud nemá za podstatné, zda k tomuto seznámení s povinnostmi došlo prostřednictvím vietnamského nebo českého jazyka. Při místním šetření osoby je provádějící prokázaly žalobci svou totožnost a dotázaly se jej na uvedenou povinnost. Na dotazy reagoval žalobce přiměřeně. O své povinnosti věděl, dodatečně ji chtěl splnit. Od cizince, který v ČR dlouhodobě má oprávnění a provozuje hostinskou činnost, lze očekávat, že sám náležitě vyhodnotí svou jazykovou kompetenci a buď bude se správnými orgány České republiky komunikovat v češtině, anebo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání (a bude mít právo na tlumočníka). Ze správního spisu neplyne, že by tu byly nějaké větší komunikační obtíže. Osoby provádějící místní šetření tedy nepochybily, jestliže žalobci, který s nimi komunikoval v českém jazyce a neprohlásil, že tento jazyk neovládá, neustanovily tlumočníka.

28. Uvedený závěr není v rozporu ani s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu.
29. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2008, č.j. 1 As 28/2008-76, zdejšímu soudu neplyne, že by bylo cizince, který na území ČR dlouhodobě žije a podniká a se správním orgánem komunikuje v českém jazyce, nutno poučovat právu na tlumočníka.
30. V rozsudku ze dne 26. 10. 2007, č.j. 2 Afs 36/2007-86, Nejvyšší správní soud v rozsáhlé části V.b) zejména uvádí: *„Na druhé straně nutno vzít v úvahu, že právo na tlumočníka má kompenzovat „imanentní“ nevýhodu toho, kdo nerozumí jazyku, v němž se vede řízení, ovšem nesmí mu na druhé straně poskytovat neodůvodněnou výhodu. Nesmí především sloužit k umělému vyvolávání průtahů a natolik komplikovat a prodražovat příslušné řízení, že by se stalo fakticky neskončitelným nebo skončitelným jen za cenu neúměrných nákladů. Systém rozhodování o právech a povinnostech totiž musí fungovat v reálném čase a náklady na něj musí být pro stát a společnost únosné, neboť jinak takový systém nemůže být dlouhodobě funkční a zhroutil by se takřkajíc „sám do sebe“ zahlcením nadměrnými požadavky na něj kladenými. (...) Znamená to tedy také, že určité důsledky své nevýhody, spočívající v tom, že nerozumí jazyku, v němž se vede řízení, musí dotyčná osoba snášet a že je musí kompenzovat vlastní zvýšenou aktivitou v řízení. Zejména je po ní spravedlivé požadovat, aby skutečnost, že jazyku, v němž se vede řízení, nerozumí, dala příslušnému orgánu najevo, je-li schopna tak učinit. (...) Skutkovými okolnostmi nasvědčujícími tomu, že určitá osoba potřebuje tlumočníka, bude zejména to, že se správcem daně začne komunikovat jinak než česky, nebo to, že z jejích ústních či písemných projevů (vedených v jazyce českém) či z reakcí na komunikaci ze strany správce daně je patrné, že se česky nemůže dorozumět dostatečně dobře – přitom je nutno vždy vzít v úvahu, že ve správním řízení nepochybně velmi záleží na přesném pochopení významu toho, co je účastníku sdělováno nebo na co je dotazován, a na jeho rychlé a věcně správné reakci na podněty, výzvy, dotazy a vyjádření ze strany správního orgánu, dalších aktérů působících v řízení, a proto potřeba tlumočníka bude dána i tehdy, jestliže dotyčná osoba, třebaže česky v určité míře rozumí, tento jazyk neovládá v zásadě srovnatelně dobře jako svoji mateřštinu.“*
31. Ani na základě těchto názorů nelze podle zdejšího soudu vzhledem k výše shrnutým skutkovým okolnostem dojít k tomu, že by osoby provádějící místní šetření v konkrétním případě žalobce pochybily, když samy aktivně nezjišťovaly, zda si žalobce přeje přibrat do řízení tlumočníka.
32. Soud dále poznamenává, že senát 30 zdejšího soudu nemá důvod odchýlit se od názorů vyjádřených ve svém rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č.j. 30A 43/2017-66, a plně souhlasí také s názory vyjádřenými dalším senátem zdejšího soudu v rozsudku ze dne 20. 6. 2017, č.j.

57Af 7/2016-41.

33. Z § 18 odst. 1 zákona o evidenci tržeb plyne, že poplatník je povinen nejpozději při uskutečnění evidované tržby (tj. při přijetí evidované tržby) a) zaslat datovou zprávou údaje o této evidované tržbě správci daně a b) vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne.
34. K okamžiku, do kdy je nutno splnit uvedené povinnosti, se, jak na to vhodně upozorňuje žalovaný, v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona o evidenci tržeb uvádí: „*„Nejpozději při uskutečnění evidované tržby“ znamená, že poplatník, který má tržbu evidovat, může zaevidovat tržbu a vystavit účtenku kdykoliv před uskutečněním později obdržené tržby, nebo až při jejím uskutečnění. Není přitom rozhodné, zda a kdy předal poplatník slíbené protiplnění. Pokud poplatník nejprve předává slíbené protiplnění a teprve poté dochází na jeho straně k uskutečnění tržby za toto předané protiplnění, je pouze na něm, zda zaeviduje tržbu a vystaví účtenku až při realizaci tržby, nebo kdykoliv předtím, včetně okamžiku předání protiplnění. Pokud však poplatník nejprve realizuje tržbu a teprve poté předává slíbené protiplnění, je povinen tržbu zaevidovat a vystavit účtenku nejpozději při uskutečnění tržby, nemůže tedy čekat se zaevidováním tržby až do poskytnutí protiplnění.*“ (Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, 7. období, 2013 – 2017, sněmovní tisk 513/0).
35. V daném případě žalobce stanovené povinnosti nejpozději při uskutečnění evidované tržby nesplnil.
36. Z protokolu o místním šetření ze dne 18. 7. 2017, č.j. 64692/2017-600000-61, je zřejmé, že osobám provádějícím místní šetření nebyla po zaplacení kontrolního nákupu vydána příslušná účtenka. Následně došlo k prokázání totožnosti kontrolní hlídky služebním průkazem celní správy. Po prokázání kontrolní hlídky služebním průkazem žalobce dodatečně vydal účtenku tomu, kdo mu zaplatil, a zaslal údaje o této evidované tržbě správci daně. Následně žalobce vypověděl, že k vydávání účtenek zákazníkům nedochází z časových důvodů a z důvodu toho, že je zákazníci nechtějí. Svědkyně S.V. při výpovědi dne 12. 2. 2018 potvrdila, že žalobci byl ponechán prostor pro vydání účtenky, avšak žalobce jim účtenku vydal až po té, co se prokázaly služebním průkazem. Svědkyně Mgr. N.E. při výpovědi dne 12. 2. 2018 potvrdila, že než se připravily hranolky, osoby provádějící místní šetření zaplatily. Převzaly si hranolky a vody a posadily se ke stolu. Jelikož nebylo zřejmé, že by jim žalobce chtěl vydat účtenku, tak se vzápětí prokázaly služebním průkazem. Teprve následně došlo k dodatečnému vytištění účtenky za provedený kontrolní nákup.
37. Tak jako správní orgány i soud má za prokázané, že žalobce nesplnil povinnost nejpozději při uskutečnění evidované tržby zaslat datovou zprávou údaje o této evidované tržbě správci daně a vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne. Při přijetí evidované tržby žalobce nijak nedbal svých povinností vyplývajících ze zákona o evidenci tržeb. Teprve po prokázání totožnosti osob provádějících místní šetření žalobce dodatečně vystavil účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plynula, a zaslal údaje o této evidované tržbě správci daně. Vydání účtenky kupujícím a zaslání údajů správci daně až po prokázání totožnosti kontrolujících osob ovšem nepředstavuje splnění uvedených povinností podle zákona o evidenci tržeb nejpozději při uskutečnění evidované tržby. Na základě těchto skutečností lze dospět k tomu, že žalobce původně neměl v úmyslu kupujícím účtenku vydat a správci daně požadované údaje zaslat.
38. Věrohodnost příslušníků Celní správy ČR je zcela srovnatelná s věrohodností výpovědí

policistů.

39. Otázku věrohodnosti svědeckých výpovědí zasahujících policistů řešil Nejvyšší správní soud již mnohokrát, proto lze odkázat na jeho konstantní judikaturu, podle níž lze obecně policistu považovat za nestranného svědka (tj. nikoliv nutně věrohodného), nevyplývá-li z okolností konkrétního případu něco jiného (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č.j. 4 As 19/2007-114). To plyne ze skutečnosti, že policisté jsou úředními osobami a nemají za normálních okolností na výsledku přestupkového řízení zájem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č.j. 7 As 83/2010-63), naopak v případě nepravdivého svědectví by mohli počítat s přísným služebním, popř. trestněprávním postihem. Věrohodnost policistů jako svědků mohou snižovat také důkazy svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného (například z důvodu osobních sporů v soukromoprávních věcech). V rozsudku ze dne 17. 6. 2011, č.j. 7 As 83/2010-63, Nejvyšší správní soud poukázal na to, že i systém hodnocení a odměňování policistů může vzbudit pochybnosti o jejich nestrannosti, přistoupí-li k němu další okolnost spočívající například v neobvykle důkladné prohlídce stavu vozidla při běžné silniční kontrole, k níž chybí adekvátní vysvětlení. O zaujatosti policistů dále mohou svědčit rozpory v jejich výpovědích.
40. V nyní posuzovaném případě takové pochybnosti o věrohodnosti svědeckých výpovědí příslušníků Celní správy ČR nevyvstaly. Výpovědi kontrolujících osob jsou vzájemně souladné, konzistentní a nevykazují žádné logické rozpory či nejasnosti. V projednávané věci nebyl zjištěn ani žádný jiný motiv, proč by osoby provádějící místní šetření měly zájem na obvinění žalobce, než prostý výkon jejich služby. Z materiálů založených ve správním spise není patrné žádné nestandardní chování či „nepřiměřená míra horlivosti“, jako byla shledána například ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 As 83/2010. Otázkou věrohodnosti zasahujícího policisty (potažmo příslušníka Celní správy ČR) jako svědka se Nejvyšší správní soud zabýval též v rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č.j. 4 As 19/2007-114, v němž vyslovil, že *„k osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvodu pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost, při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil. Nebyla proto shledána důvodnou námitka stěžovatele, že správní orgány i krajský soud vycházely v dané věci z „trojjediného zdroje“, jímž bylo „Oznámení přestupku“, úřední záznam a svědecká výpověď téhož policisty. Ostatně s ohledem na povahu věci se jiný v úvahu přicházející důkaz nenabízí.“*
41. Uvedené závěry lze aplikovat i na nyní posuzovaný případ, neboť ani zde soud neshledal žádnou okolnost vedoucí k závěru o jakémkoliv zaujatosti kontrolujících osob.
42. V daném případě považuje soud za rozhodný sled událostí, ne jejich absolutně přesné propojení s časovými údaji. V dalším soud, který se se skutkovými zjištěními správních orgánů ztotožňuje, souhlasně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření žalovaného k žalobě.
43. Soud tudíž nesouhlasí s žalobcem v tom, že rozhodnutí žalovaného je věcně nesprávné, že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav a že žalobce byl na svých právech zkrácen v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu.

Rozhodnutí soudu

44. Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

45. Úspěšný žalovaný požadavek na náhradu nákladů řízení neuplatnil, a proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 5. prosince 2019

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu